

De Postrijder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEÉ, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en bij alle postdirecteuren.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlijk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reclamen, per drukregel 25 centiemen.

TONGEREN, DEN 30 AUGUSTUS.

Wij lezen in het Brusselsche weekblad *la Paix*:

Een nog al gewichtig feit zal aanstaande jaar plaats hebben in onzen parlementairen kring, 't is eene vermindering van het getal vertegenwoordigers en senators. De bevolking van België is reeds 150,000 zielen verminderd; het te kort zal met 1 januarij 1866 waarschijnlijk belooopen op 500,000. In deze veronderstelling, zou men 7 vertegenwoordigers moeten afschaffen en 5 of 4 senators, hervorming die slechts zou kunnen geschieden bij middel van eene algemeene ontbinding en na de optelling der bevolkingen per arrondissement. Ditsaangaande gedooft het constitutioneel voorschrijf geene dubbele uitlegging. Het getal vertegenwoordigers kan de evenredigheid niet overtreffen van ééne op 40,000 inwoners.

Alhoewel de noodige verminderingen voornamelijk onze groote hoofdsteden moeten aanranden, zullen de heer Frère, zijne collegas en de heer Orts verplicht zijn initiatief te nemen van den maatregel, of, ten minste, hem te onderteekenen als hij zal voorgesteld zijn, vermits zij herhaalde bevestigd hebben, dat het wetgevend personeel, te alle tijde in nauwkeurige evenredigheid moet zijn met het getal der bevolking van het koninkrijk. Wij zullen zien, of zij den moed en de oprechtheid zullen hebben de leering toe te passen, die zij openlijk beleden en met drift tegen hunne politieke tegenstrevers verdedigd hebben.

Men kan uit goede bronnen mededeelen, dat het fransche gouvernement dezer dagen de gewichtige verklaring op het Vaticaan heeft doen afleggen, dat Frankrijk bereid is den H. Stoel ook in de toekomst te ondersteunen, mits Pius IX. zij eindelijk door het invoeren der hervormingen, door den geest des tijds gevorderd, die ondersteuning waardig en deze mogelijk make, daar zonder dat, die verdere steun onmogelijk zou worden. Deze verklaring heeft den ijver der aanhangers van den kardinaal Antonelli aangevuurd, volgens welke Pius IX. zich veeleer op het eiland Malta onder de bescherming eener Protestantsche Vorstin behoort te stellen, dan aan Frankrijk's verlangens toe te geven. De Romeinsch nationale partij tracht daarentegen het vertrek van den Paus tot eiken prijs te beletten.

Men schrijft uit Luik, 28 augustus:

De hatelijke en kwellende maatregelen, door den heer burgemeester Piercot genomen tegen de vrijheid van godsdienst en liefdadigheid, onderhouden te Luik wanorde en onrust.

De leden der *Union fraternelle*, gelijk het hun recht en zelfs hunne plicht was, hebben zondag, met de toestemming der geestelijkheid, hunne omhalingen in de kerken gedaan. Men heeft tegen allen een proces-verbaal opgemaakt. « In het algemeen, zegt de *Gazette de Liège*, heeft de politie deze droevige taak met beleefdheid » volbracht. Maar aan het oostkwartier heeft » zij uit de kerken verscheidene omhalers » verjaagd. Dit is een willekeurige akt, over welke » zij voor de rechtbanken zal moeten verant- » woorden.

» Voegen wij er nogthans bij, dat de politie » slaarnde de bevelen schijnt overtreden te hebben » van den Burgemeester. Ook verzoeken wij » hem, zijne agenten te willen berispen, en » beter te oefenen voor de toekomstige processen » verbaal. »

Van den anderen kant meldt ons de *Journal de Liège*, tolk des krings-Piercot, dat de geestelijkheid proces-verbaal heeft doen opstellen tegen de spioenen van het weldadigheidsbureau, die, zonder het gezag te erkennen van de heeren pastoors in hunne kerken, zich toegelaten hebben gedurende de goddelijke diensten rond te wandelen.

De nieuwe zilvermunten.

Sedert eenige dagen ziet men te Parijs de nieuwe romeinsche muntstukken en vooral die van 20 fransche stuivers of 1 franc in omloop, welke laatste dezelfde grootte en waarde van een fransch muntstuk hebben. Op de eene zijde leest men: 1 lira 1864, en als randschrift: *Stato pontifico*; en op de keerzijde de beeldtenis van

Paus Pius IX. met de legende: *Pius IX Pont. Max. an. XXI. Loo* men weet, zijn de nieuwe munten te Rome geslagen ten gevolge der onlangsche aanvaarding van het tiendeelste stelsel door den pauselijke Staat en der schikkingen van het Muntverdrag, den 24^{en} december 1865 ondertekend tusschen Frankrijk, Italië, Zwitserland en België.

Luidens de bepalingen van dat verdrag, zullen de stukken van 1 frank, 2 franks en 5 franks en derzelver onderverdelingen 50 centiemen, 20 centiemen, niet meer geslagen worden ten titel van 900, maar van 835; dit wil zeggen dat de kilo zilvermunt (20 stukken van 1 frank wege juist eene kilo-gram) voortaan maar 835 grammen zilver, en het overige (165 grammen) alligie zal zijn. De innerlijke waarde der zilverstukken is aldus met bijna 7 ten honderd verminderd op iedere som van 100 franks.

In het Munt hotel te Parijs is men reeds bezig met het slaan van zilveren munten, volgens den nieuwen titel; maar er zijn nog geene in omloop. De Romeinsche zilveren muntstukken, die nu in omloop komen, bezitten dezelfde innerlijke waarde, welke de nieuwe muntstukken, volgens het nieuwe verdrag in Frankrijk, België, Italië en Zwitserland geslagen, zullen bezitten; maar zij gelden 7 % minder dan onze oude zilveren muntstukken, die thans in omloop zijn.

Vrees voor een botsing tusschen Frankrijk en Duitschland.

Volgens het ministerieele orgaan, de *Morning Herald*, heeft Pruisen eene veel grotere uitbreiding van macht verkregen, dan in de bedoeling lag van keizer Napoleon, toen deze in den bekenden brief aan zijnen minister van buitenlandse zaken sprak over de bevestiging van Pruisen gezag in het Noorden.

Het blad vrees daarom, of veinst te vreezen, voor een botsing tusschen Frankrijk en Duitschland.

Voor het oogenblik (zegt het) is er vrede in Europa. Doch er is een verschijnsel, hetwelk storing van dien vrede doet duchten, en dat verschijnsel is van zeer bedenkelijken aard. Eene algemeene regeling, welke eene groote mogendheid ontvredend laat, levert geene waarborgen van duurzaamheid op.

De buitenlandse correspondenten der londsche dagbladen, hoe zeer zij ook in andere opzichten mogen verschillen, verzekeren schier eenparig, dat het publiek te Parijs en in Frankrijk in een zeer ontvredend stemming verkeert. Dit wordt bevestigd door de taal der onafhankelijke fransche bladen.

Die bladen berispen de staatkunde van het keizerlijk gouvernement, hetwelk naast Frankrijk een machtigen, ja een overmachtigen, nabuur heeft laten verrijzen; en tot ons leedwezen vernemen wij van alle zijden, dat die ontvredend dagbladschrijver te Parijs de openbare meening aan hunne zijden hebben.

Nu spreekt het van zelf, dat het fransche volk, indien het dit verkiest, zijn soeverein kan dwingen oorlog te voeren.

Op dit oogenblik is de keizer echter nog niet in staat, den strijd aan te vangen, daar hij nog niet is toegerust. Hij heeft tijd noodig om zijn leger van betere gewyeren te voorzien, en bovendien zal er ook wel eenigen tijd moeten verlopen, voor dat Italië van Pruisen losgemaakt en aan Frankrijk's zijde kan gebracht worden in een oorlog, waarin Oostenrijk zich misschien aan Pruisen zou sluiten.

Intusschen kan er nog veel gebeuren hetgeen het gevaar van een algemeenen oorlog afwendt.

Napoleon en Bismark te Biarritz.

Parijs, 28 augustus.

Het vertrek van Napoleon naar Biarritz zal in het begin der volgende maand plaats hebben.

De keizer bezoekt elk jaar deze badplaats; als zoodanig kan dit bezoek dus geen verwondering baren; maar de omstandigheden dat de heer van Bismark gedurende 's keizers aanwezigheid zich insgelijks derwaarts zal begeven, geeft natuurlijk aanleiding tot onderscheidene gissingen.

Hierbij komt, dat Pruisens eerste minister zich ten vorigen jare ook te Biarritz bevond, toen de keizer er was, en men zal zich nog zeer goed herinneren, dat de politiek toen geacht werd verre van vreemd aan dat bezoek geweest te zijn.

Men geloofte wel is waar niet, dat eene formele overeenkomst tusschen Pruisen en Frankrijk was getroffen; maar dat te Biarritz de grond tot eene intieme verstandhouding gelegd was, geloofde men toen en een langen tijd daarna vrij algemeen.

In dien staat van zaken, wij herhalen het, kan het geen bezwaarding baren, dat velen gewig-

tige conferentien te Biarritz te gemoet zien, waarvan veel voor het lot van vorsten en volken kan afhangen.

Keizer Napoleon en von Bismark zijn ontegenzeggelijk twee mannen, die getoond hebben veel te kunnen en te durven en beide zijn ook aan elkander gewaagd.

Men schrijft uit Antwerpen, 27 augustus:

Wij hebben zaterdag eenige bijzonderheden meêgedeeld over de komst des Konings in onze stad; wij denken hier nog eenige bijzonderheden te moeten melden, tot aandenken van dat bezoek.

Geruimen tijd, zooals wij gezegd hebben, spraken de Koning en de Koningin, in de statie, met den burgemeester Van Put. Er was in dit alles eene bijzondere welwillendheid, die algemeen door de onstaanders werd opgemerkt. De Koning deed onder andere opmerken, dat, wat uitgesteld, niet verloren is; III. MM. hoopten het officieel bezoek welhaast te kunnen volbrengen.

Men liet den Koning het boek zien der privilegïen en vrijheden, op welke al de Vorsten, die hier hunne intrede deden, den vlaamschen eed aflegden en deze ondertekenden. De Koning zegde te dezer gelegenheid:

« Ik versta heel goed het vlaamsch; wat de Koningin betreft zij spreekt het met gemakkelijkeheid. »

« Ja Sire, gaf de heer Van Put ten antwoord; wij zijn zeer geëcht aan onze taal, die wij aanzien als het eerste bolwerk van onze onafhankelijkheid. Wij spreken gewoonlijk vlaamsch. »

De Koning heeft voor zijn vertrek aan den heer Van Bever 500 fr. ter hand gesteld, om verdeelt te worden tusschen de werkheden, die aan het springen der mijnen geëzigt worden.

Ten 6 ure zijn III. MM. vertrokken. Herhaalde keeren, zoo als wij hooger zeggen, heeft de Koning aan den heer Van Put, zijne voldoening uitgedrukt, en de belofte van het verzoek te vernieuwen, zal zonder den minsten twijfel gehouden worden.

— Men schrijft uit Brugge, 27 augustus:

De feesten ter gelegenheid der blijde intrede van de Koninklijke Familie op heden, zijn zaterdag avond en zondag morgen, volgens het programma door het geluid der groote klok, het spelen van den beaard, en het oprijzen van nationale vaandels op al de publieke gebouwen, aangekondigd geworden. Van dit oogenblik doorwandelde eene ontelbare menigte de straten om de versieringen te zien, die overal smaakvol saamgesteld waren.

Omtrent 11 ure zijn de verschillende muziekkorpsen, die aan het festival kwamen deel nemen, voor de statieplaats vergaderd, en hebben, voorsafgegaan door de societij *Renaissance*, te samen in stoet gevormd, zich naar het stadshuis begeven, alwaar de stedelijke overheid hen verwelkomd heeft.

Het festival, waaraan 23 muziekgenootschappendeel genomen hebben, is des middags op de Groote Markt, op de voor de Halle staande estrade, door het muziek der *Renaissance* groep, en heeft tot omtrent 11 ure 's avonds geduurd. Al de muziekkorpsen zijn telkens door de menigte, die zich op die uitgestrekte plaats bevond, levendig toegejuicht geworden.

De opning der tentoonstelling van schoone kunsten heeft des middags, op stads halle in het bijwezen van een uitgelezen publiek, plaats gehad. De heer schepene Van der Plaucke heeft in zijne hoedanigheid van president der academie van schoone kunsten, de openingsredevoering uitgesproken, waarna de koninklijke *Maatschappij der Kunen* en de *Vriendenkring* gelegenheidskoren hebben uitgevoerd.

Schielingen. — Ten 11 ure hebben de schielingen met de hand en kleine stalen kruisbogen in de hoven der maatschappijen aanvang genomen; alsook de concoursen voor de verschillende hoelplein.

De dag van gisteren is met eene kosteloze vlaamsche toneelvertooning door de koninklijke maatschappij *IJoer en Broedermin*, gesloten geworden.

Heden, maandag, was onze stad al zeer vroeg in volle beweging; het getal vreemdelingen, gisteren toegekomen vermeerderd iedereen oogenblik, en al de treinen, die langs de verschillende ijzerwegen binnen onze statie stroomden, voeren eene ontelbare menigte nieuwsgierigen binnen onze muren.

— *La Paix* maakt eene heel juiste opmerking: « Indien ieder gouvernement, met de helft der fondsen van het oorlogsbudget, een budget van openbare gezondheid samenstelde, zou men meer menschen redden, dan men er tegenwoordig dood. » De opmerking is heel diepzinnig en praktisch.

— De cholera heeft te Boussu opgehouden; hij heeft er maar geheerscht in twee of drie straten nabij het moeras of de rivier; vele fami-

liën hebben talrijke leden verloren. De twee geneesheeren en de priesters der plaats hebben zich bewonderenswaardig getoond van moed en zelfopoffering.

Te Marcinelle heeft de cholera opgehouden.

— Wil men weten wat bespottelijk ding de officieele bureelerij is? Zie hier: Er zit, bijvoorbeeld, in het Rasphuis te Gent een veroordeelde, wiens klompen versleten zijn. Gij zoudt denken, dat de bestuurder van 't huis hem een paar andere zal doen geven, en dat de gewichtige zaak daarmee mit is? Neen, er moeten uit het Rasphuis brieven en rapporten gezonden worden naar het ministeren van justitie, en *vice versa*: kommissen, bureelhoofden, sekretarissen, bestuurders, de Gouverneur der Provincie, de bestuur-kommissie van het gevang, eindelijk de minister zelf, moeten pen en inkt voor zulke *belangrijke* Staatskwestie gebruiken, tot zoo verre, dat ook voor een simpel paar klompen, dat misschien 40 centiemen kost, niet min dan 56 brieven of rapporten moeten verzonden worden!

Moest men den tijdrekenen, die de bedienden, met de regeling dier zaak gelast, daaraan besteden, dan zouden de klompen van den dwangarbeider aan het land op *verscheidene honderde franken komen staan!*

— Men schrijft uit 't Gravenhage, 27 augustus:

Het is opmerkelijk, dat men even als in sommige plaatsen in Noord Brabant, ook onder de gemeenten Wassenaar verschillende soorten van vogels en insecten zoo op den akker als langs de wegen dood heeft gevonden, en dat men bij eenige vogels als 't ware eene soort van treurigheid opmerkt.

— De aardappelziekte heeft zich in eenige streken en voornamelijk in den polder vertoond. Het overge van den oogst, mitgenomen de boekweit, laat niets te wenschen over.

— De sterfgevallen ten gevolge der cholera zijn te Parijs nog altijd van 100 tot 110 per dag. Hetgeen dit jaar de ziekte in Frankrijks hoofdstad karakteriseert, is dat zij groote genade geeft aan degenen die zij aanraadt. Het voorlede jaar genazen er daar velen. Dit jaar zijn het meestendeel der gevallen op eenige uren van de dood gevolgd. Op hooger bevel moeten de dagbladen te-nemaal zwijgen over alles wat de halende ziekte betreft.

— Men is verwonderd dat de Nationale Bank weigert het zwitsersche zilvergeld van 1 en 2 fr. te aanveerden. Krachtens art 7 der muntkonventie moeten deze geldstukken in België, Frankrijk en Italië tot 1 januarij 1878 aangenomen worden.

— De overwinningen van Pruisen schijnen aan de waagspelers noodlottig te moeten zijn. Pruisen, dat op gansch zijn grondgebied al de speelhuizen heeft afgeschaft, zal ze waarschijnlijk ook te Wiesbaden en te Homburg afschaffen, en alsdan zullen er van de gekende badsteden enkel nog Baden en Spa overblijven, welke speelhuizen bezitten. Het ware te wenschen, dat men ook alwaar de hazardspelen verboden, waar zooveel arme duivels alle zondagen hunnen laatste cent komen verspelen. Dit is vooral te Spa het geval. En evenwel twijfelen wij er aan of ons gouvernement wel oot in de afschaffing zal toestemmen, want het deelt mede in de winst van de schandelijkste aller drijven.

— In Pruisen sebat men de verliezen door het pruisische leger ondergaan, gedurende den laatste veldtocht, op 40 p. c. infanterie, 20 p. c. cavalerie en artillerie, 12 p. c. legertros. De ziekten en voornamelijk de cholera komen voor een nog al zeer aanzienlijk cijfer in deze statistiek.

Mexico.

De tijdingen uit Mexico zijn bij voortduur zeer ongunstig voor de zaak der keizerlijken. Terwijl de troepen van Juarez in 't noorden den eerst verloren grond herwinnen, schijnt het dat in de hoofdstad eene samentspanning wordt gesmeed tegen den Keizer, en dat talrijke zijner vroegere vrienden daaraan deel nemen. Den 15 julij laast, zijn verscheidene aanhoudingen bewerkstelligd in de hoofdstad; onder de gepijzelde personen noemt men eenige generaals van 't leger, drie leden van 't Ministerie, zelfs den Staatsminister La Cuiza.

Luidens de verzekering van bijzondere brieven, wilden de saamgezworvenen Maximiliaan van den troon vervallen verklaren, Santa-Anna als hoofd van den Staat terug roepen.

— In de hoogere kringen dezer hoofdstad wordt nu gezegd dat de Mexikaansche Keizerin Charlotta niet geheel en al in hare zending mislikt is, maar eenige voortziet toegevingen heeft bekomen. De terugroeping van maarschalk Bazaine schijnt een stellig feit.